

Soodustada VKEde majanduskasvu ja konkurentsivõimet, sh toetada loomemajandust

„Eesti 2035“ raames on digivaldkonnas Eestil järgnevad väljakutsed:

- Eesti tööjõu tootlikkus on kasvanud (78,6% ELi keskmisest), kuid piirkondlikult ebaühtlaselt ja alla oodatud tempo (sh erinevalt ülejäänud Euroopast on Eestis töötlev tööstus väiksema tootlikkusega kui teised harud). Tootlikkust suurendab uute tehnoloogiate kasutuselevõtt, aga ka digitehnoloogiate integreerimine ettevõtlussektoris on Eestis kesine (ELis 15. koht).
- Eesti ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulutuste osakaal SKPs (2018. aastal 0,59%) jääb tunduvalt alla ELi keskmise (1,45%). Nii uute toodete ja teenuste väljatöötamisel, aga ka olemasolevate lahenduste ajakohastamisel peab märgatavalt kasvama teadus- ja arendustegevus ning koostöö teadlaste, ettevõtete ja teiste asutuste vahel. Eestis luuakse vähe ühiskonnale ja majandusele vajalikke uusi teadmistepõhiseid lahendusi. Samuti teadus- ja arendustegevuse rakendamise võimekus piirkonniti erinev.

Lisaks pärssivad Eesti regionaalset arengut ka suured piirkondlikud erinevused töökohtade pakkumise, ettevõtlusaktiivsuse, ettevõtete teadmismahukuse ja lisandväärtuse ning tootlike töökohtade paiknemise vahel. Seega on lähiaastatel erilise tähelepanu all suurekasvupotentsiaaliga tegevusvaldkonnad ja tehnoloogiad. Kirjeldatud väljakutsed eeldavad pikaajalisi investeeringuid, milleks ettevõtted pole kaasnevate suurte riskide tõttu sageli valmis. Riik saab kaasa aidata, jagades ettevõtetega pikaajaliste investeeringute riske ja planeerides riigipoolseid investeeringuid eriti siis, kui ettevõtete investeerimisaktiivsus on saanud tagasilööke. Arendustegevust toetab vajalike teadmiste ning oskustega tööjõu olemasolu. Eesti on väike avatud majandusega riik ning maailma majanduses toimuv on väga mõjutatav. Majandusjulgeoleku tagamiseks tuleb ennetada, et riik ei satuks mõnest ebasõbralikust riigist tehnoloogiliselt, majanduslikult ega ka rahaliselt sõltuvusse.

Euroopa semestri raames antud riigipõhiste soovitusete kohaselt tuleb Eestis keskenduda järgmistele tegevustele:

- edendada VKEde kasvupotentsiaali ja konkurentsivõimet;
- muuta VKEde tegevus rahvusvahelisemaks, et nad saaksid liikuda ülemaailmses väärtusahelas ülespoole;
- suurendada VKEde tootlikkust ja kasvupotentsiaali;
- edendada ettevõtlust ja suurendada idufirmade püsijäämise määra;
- teha kindlaks uued eksporditurud ja soodustada osalemist rahvusvahelistes koostöövõrgustikes ja -klustrites.

SF21+ vahenditest panustatakse oluliselt strateegia „Eesti 2035“ sihti:
Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.

Sekkumised keskenduvad **ettevõtluse edendamisele ning teadmistemahuka ettevõtluse loomisele ja kasvule, kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste loomisele ja ekspordile ning investeringutele kõigis Eesti piirkondades.**

Sekkumisloogika hõlmab kolme suunda:

1. Toetatakse ettevõtlikkuse kasvu, ettevõtlusega alustamist, idufirmade ökosüsteemi arendamist ning ettevõtluse tugisüsteemi ja võrgustike arendamist erinevates Eesti piirkondades.

Plaanitavate sekkumistega toetatakse:

- tugiteenuseid, et ergutada innovatsiooni, parima võimaliku tehnoloogia kasutamist, juhtimiskvaliteedi kasvu;
- digitaalse kaubanduse kasutuselevõttu, reaalamajanduse arendamist ja juurutamist, automatiseerimise ja robotikatehnoloogia rakendamist.

2. Suurendatakse VKEde konkurentsivõimet ning suurema lisandväärtuse loomist ja ekspordivõimekust.

Plaanitavate sekkumistega toetatakse:

- TA- ja innovatsioonimahukate toodete ja tehnoloogiate ekspordi kasvu, parandades nende konkurentsivõimet ülemaailmsetes väärtusahelates;
- väärtusahelal põhinevate koostöömudelite väljatöötamist;
- teenuseid, mis on vajalikud VKEde innovatsioonivõime suurendamiseks.

3. VKEde rahastamisele (kapitalile) juurdepääsu parandamine.

toetus hõlmab tegevusi konkurentsivõimelise ja pändliku investeerimiskeskonna loomiseks kõikides Eesti piirkondades, sealhulgas sobivate rahastamisvõimaluste tagamise kaudu.

Loomemajanduse edendamisel keskendutakse **kultuuri- ja loomesektoris tegutsevate ettevõtjate ja organisatsioonide (VKEde) ettevõtlus- ja juhtimissuutlikkuse tõstmisele, rahvusvahelise konkurentsivõime ja ekspordi suurendamisele, sektori innovatsioonivõimekuse kasvatamisele, erainvesteeringute kaasamise suurendamisele ning sektori sidustamisele teiste majandus- ja eluvaldkondadega.**

Peamine sihtgrupp on kultuuri- ja loomesektoris tegutsevad kasvuvõimelised VKEd.

Plaanitavate sekkumistega toetatakse:

- inkubatsiooni-, kiirendi- ja arendusteenuste pakkumist, et soodustada kultuuri- ja loomesektoris ambitsioonikate ärimudelitega ettevõtete juurdekasvu, jätkusuutlikkust ning ekspordivõimekust;
- kultuuri- ja loomesektoris tegutsevatele kasvupotentsiaaliga VKEdele terviklikku ja süsteemset arengut arenguplaani alusel;
- sektorite üleseid arenguprogramme ja -projekte eesmärgiga luua teistele majandussektoritele kultuuri- ja loomesektori kaudu lisaväärtust ning kasvatada sektorite koosmõju

Arutelu peamine eesmärk on mõista, kas SF21+ plaanitavate sekkumiste raames luuakse kõik vajalikud eeldused ettevõtluse ja VKE-de kiireks arenguks järgmistel aastatel.

Samuti läbi mõelda, et kas luuakse raamistik, mis toetab erinevate arenguetappide käigus heade ideede esiletõusmist ja nende elluviimist.

Arutelu keskendub sellele, milliste seniste struktuurivahenditest rahastatud tegevustega peaks jätkama, milliseid tegevusi võiks ümber kujundada ning milliseid täiendavaid meetmeid tuleks esile kutsuda, et uute lahenduste ja ärimudelite tekkimist ja kasvu soodustada.

- Millised senised riigipoolsed VKE-dele suunatud sekkumised ja tegevused vajavad senisest (nt koroonakriisist tulenenud majandusolukorra muutumisest) teistsugust lähenemist?
- Millised riigipoolsed sekkumised on kriitilised, et edendada VKEde kasvu ja konkurentsivõimet?
- Milliseid riigipoolseid sekkumisi on otstarbekas kujundada ja pakkuda sektorite üleselt (nt ettevõtlusega alustamise toetamisel, rahvusvahelistumise ja ekspordi edendamisel, tugiteenuste pakkujate ökosüsteemi arendamisel)?
- Kuidas vähendada piirkondlikke erinevusi VKE-de jaoks, sh ettevõtluse tugiteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi osas?
- Millised on peamised takistused VKE-del ülemaailmsetes tarneahelates? Kas tänased tegevused ja plaanid adresseerivad neid probleeme?
- Millised on tegevused, mida hetkel SF21+ plaanid ette ei näe, kuid vajavad täiendavat tähelepanu?
- Millised tehnoloogiad ja lahendused on suurimad n-ö digireostajad?

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

rahastatud
EL NextGenerationEU
poolt

